

nalaten, het hier
ogen te zien.

In de omstandig-
heden beschikken
toegerust met de
id noodig.

aanmerken men zich
elt, dat zulk een
ge aanspraak op
te te vervangen.

enschappelijk ka-
in dit opzicht te
de wetenschappe-
zich in den nieu-
we richting heeft
ene Schriftstudie.
van den tegen-
met beslistheid
nde de Heilige
dan de beginselen
vertalen ongetw-
ginsel niet rech-
zijds moet hier,
d van het theolo-
te factor worden

woordkens zou-
er hooge eischen
etting ook in dit
tebreken is, heeft
haar plechtige
schoonheid van
evenaren, en een
kwaardig, dat er
staten tijd meer-
ugden in dit op-
eidsche vertaling
ig en verbetering
de, dat men wij-
elijker is, is het
g der Statenver-
te achten onder-

karakter der te
thans beschikken
die en als geleer-
doodige kennis en
en bogen op een
h aan de Schrift-
is zijn, dat onder
radicaal herzien-
inderdaad waar-
angen. Maar zoo
den kring onze
en we onder de
enkele mannen,
stijden; terwijl de
erkt zou worden
geroepen zich
en moeten geven
e plaats nog de
voering van zulk
n zijn verbonden
le 17e eeuw, toen
ook voor het ter-
van betekenis
chtig bevorderde
die zooals thans
enis van een
at wanneer een
eerde Kerken in
er en in het bui-
in Gereformeerde
deun zou mis-
iten den genoem-

wij het niet ge-
eme, om tot een

pgemerkt, dat et
vertaling zouden
theiden tusschen
van overwegend
zin der Schrift
en der „beperkte
wijzigen, wat ge-
van den zin der
vraag, aan welke
s besprokene, in
omstandigheden
op in den breedte
op.

het meest con-
veel mogelijk de
t komt te staan
te beantwoorden
schen zulke on-
l, en andere, die
aanleiding geven
ening het voor-
ij het bestaande
t meer verander-
dijk strikt nood-
anbeveling voor
praktisch doel

Uit het eerste valt af te leiden, dat de voordeelen, aan de eerstgenoemde wijze van doen verbonden, groter kunnen zijn; uit het tweede volgt, dat de nadelen en bezwaren bij de beperkte herziening een geringeren omvang hebben.

Het laatste zal ons nader blijken, wanneer we thans nagaan, in hoever de boven ontwikkelde bezwaren ook op beperkte herziening van toepassing zijn.

2. Het eerstgenoemde, algemeene bezwaar is nu feitelijk reeds besproken. De breuk met het verleden zou hier veel minder groot zijn. Dit springt nog te meer in het oog, zoo men in aanmerking neemt de ook vroeger reeds vermelde omstandigheid, dat de plaatsen, waar de tegenwoordige vertaling bepaald tot misverstand aanleiding geeft, meermalen niet tot de meest bekende Schriftgedeelten behooren; hierdoor zou de invloed der aan te brengen wijzigingen op de religieuze terminologie, op de veel aangehaalde Schriftuurplaatsen enz. nog aanmerkelijk worden beperkt.

3. Ook de vrees voor het ontoereikende onzer krachten zou hier minder behoeven te drukken dan bij een radicale herziening. Immers zou de hier te verrichten arbeid ongetwijfeld veel minder omvangrijk zijn dan die voor een radicale herziening ware vereischt. Vele bijzonderheden zouden niet bestudeerd behoeven te worden.

Toch mag men dit niet overdrijven. Zoo deze beperkte herziening naar eisch werd opgevat, zou ze zeker geene gemakkelijke taak zijn; ze zou mannen vereischen, die zich een deugdelijk inzicht hadden eigen gemaakt wel niet van alle, maar toch van het geheel der wijzigingen, welke bij een radicale herziening noodig zouden zijn, en die daaruit nu met dien wijzen takt, welke slechts verkregen wordt door beheersching van het geheel, gepaard met praktischen zin, een keuze zouden weten te doen, waarbij het zekere van het twijfelachtige, het belangrijke van het ondergeschikte zou worden gescheiden. Ook deze arbeid laat zich niet wel onderneemen, tenzij men kan stennen op uitgebreide wetenschappelijke Schriftstudien in Gereformeerden zin, en daarom blijft het feit, dat hieraan nog zooveel ontbreekt, ook tegen het beproeven eener beperkte herziening door de Synode voorloopig een ernstig bezwaar.

4. De bezwaren aan de invoering verbonden zouden hier aanmerkelijk geringer zijn.

Vooreerst zouden tengevolge van de beperking der wijzigingen de kerken in het produkt van dezen arbeid veel gemakkelijker haar ouden Bijbel herkennen.

Bovendien zou het bij deze methode veel lichter zijn, de gemeente aan het gebruik van deze herziene vertaling geleidelijk te gewennen. Bij de beperkte herziening zou dit bv. kunnen geschieden door bij wijze van voorloopigen maatregel een Bijbel uit te geven, waarvan de tekst geene andere wijzigingen onderging dan die door de ontwikkeling der Nederlandsche taal werden medegebracht, terwijl de overige noodig geachte veranderingen in toegevoegde noten werden opgenomen. Men geenoet dan het voordeel, dat er gelegen is in zulk een wijze van voorbereiding, waarbij tegelijk met het aantoonen van de gebreken van het oude er iets beters voor in de plaats wordt gesteld. Zulk een uitgaaf zou van stonden aan de voornaamste bezwaren, aan het gebruik der Statenvertaling verbonden, ondervangen, en den weg kunnen bereiden voor de invoering van een Bijbel, waarin de wijzigingen in den tekst waren opgenomen.

5. Op grond van dit alles zou zeker eerder aan de Synode zijn aan te raden, tot een beperkte herziening het initiatief te nemen. Intusschen zouden we ook hier toe niet willen adviseeren. Al zijn de moeilijkheden hier minder groot, ze blijven toch van betekenis; en vooral zolang de in dezen noodige voorbereidende studien onder ons nog van zulk een beperkten omvang zijn, schijnt het ongewenscht, dat de Synode een zaak, waarin zoo hooge belangen op het spel staan, zou onderneemen.

c. Herziening in den engsten zin.

Beperkt men den arbeid der herziening tot het aanbrengen van die wijzigingen, die door de ontwikkeling onzer Nederlandsche taal en de verandering in ons spraakgebruik noodig zijn geworden, dan wordt de geheele zaak der herziening, en worden in verband daarmee zoowel de moeilijkheden als de voordeelen tot aanmerkelijk kleinere verhoudingen teruggebracht.

Het eerste, de vermindering der moeilijkheden, kan zeker als grond voor aanbeveling van deze „herziening in den engsten zin” worden aangevoerd. Veel geringer zou zijn de breuk met het verleden, geringer de afstand, die ons zou scheiden van andere kerken of groepen, die aan de ongewijzigde Statenvertaling vasthielden, geringer de moeilijkheid om voor dezen arbeid genoegzaam toegeruste mannen te vinden, geringer ook de bezwaren, aan de invoering verbonden.

Intusschen valt hiertegenover vooreerst op te merken, dat toch ook bij deze uiterste beperking van den arbeid de moeilijkheden allerminst geheel verdwenen zouden zijn.

Hierbij komt nu echter het nog gewichtiger tegenargument, dat, evengoed als de moeilijkheden en wellicht in nog sterkere mate dan deze, ook de te behalen voordeelen een belangrijke beperking ondergaan. Van al de bezwaren, die volgens de boven gegevene uiteenzetting de Statenvertaling drukken, wordt slechts een enkele categorie weggenomen, nl. die, welke ontleend zijn aan de ontwikkeling, die de Nederlandsche taal heeft doorgemaakt. Nu zullen wij geen oogenblik ontkennen, dat ook hiermede een nuttige arbeid ware verricht, maar anderzijds moet worden gezegd, dat aldus slechts een zeer klein gedeelte der bezwaren ware ondervangen. Het verstaan van sommige Schriftgedeelten bij het persoonlijk en het huiselijk Bijbelgebruik zou

er zeker door bevorderd worden; maar de moeilijkheden, die de dienst des Woords somtijds vanwege het karakter der vertaling ondervindt, zouden niet zijn verminderd, en de achterstand der vertaling bij de ontwikkeling der wetenschap zou in geen enkel opzicht zijn ingehaald, ja zou op de kenners een nog pijnlijker indruk maken bij de gedachte, dat men hier toch een vanwege de Synode herziene overzetting voor zich had.

Op grond van dit alles meenen we dan ook, het bewandelen van dezen weg aan de Synode te moeten ont-raden. Het komt ons voor, dat wanneer de Synode de zaak van de herziening der Statenvertaling ter hand neemt, zij het zoowel aan haar eigen waardigheid als aan het belang der zaak verschuldigd is, een ernstige poging te doen, om de bestaande moeilijkheden op een eenigszins afdoende wijze op te lossen; en als zulk een poging kan de herziening in den engsten zin, daar ze de hoofdzak van het probleem onaangeroerd laat, moeilijk worden beschouwd.

We achten het daarom niet gewenscht, dat de Synode maatregelen neme, om tot een herziening in den engsten zin te komen, daar deze methode er niet op berekend is, van het aanhangige probleem een bevredigende oplossing te geven.

Tot zoover het Rapport.

Mogen wij onzen lezers dringend verzoeken bij de volgende artikelen deze nummers, waarin groote stukken van het Rapport staan, afgedrukt bij de hand te houden?

Dat zal onze bespreking aanmerkelijk vergemakkelijken.

Wij behoeven dan niet in herhalingen te vervallen.

Het is thans de belangrijke vraag: kan dit standpunt ook heden nog worden gehandhaafd?

En wij meenen, dat het oordeel ontkennend moet luiden.

HEPP.

— In gebreke.

Onlangs noodigden (niet „daagden”, gelijk het „Handelblad” ervan maakte) wij uit tot een persedeat.

En wel hierover: dwingt ware wetenschap ertoe aan te nemen, dat de slang in het Paradijs niet werkelijk heeft gesproken.

Totnogtoe werd door geen enkel blad aan deze uitnoodiging gevolg gegeven.

Wel ging men voort de Gereformeerde opvatting te bespotten, zelfs mondaine illustraties deden eraan mee. Maar spot is geen argument, naar ik meen.

Men ging ook voort met het brandmerk van onwetenschappelijkheid te hanteeren.

Maar dat werkt niet overtuigend. Dat zal men moeten toestemmen.

Nu willen wij gaarne nog wat geduld oefenen.

Toch moeten wij er thans reeds onze bevreemding over uitspreken, dat men er wel haastig bij was de Gereformeerde opvatting voor onwetenschappelijk te verklaren, maar dat men zoo langen tijd noodig heeft om zijn beschuldiging ook waar te maken.

HEPP.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Geestelijke verlaten.

De vraag, die ik nu ga beantwoorden, is er een van zeer teederen aard. Ze leidt ons in het binnenste heiligmom van het zieleleven van Gods kinderen. Ze gaat over wat de Heilige Schrift de „verberging van Gods aangezicht” noemt, en waarvan onze vaders, in aansluiting aan een ander spraakgebruik der Schrift, doorgaans spraken als van „geestelijke verlatenheid”. Onze lezer, die deze vraag inzond schrijft o.m., dat hij in zijn zieleleven heeft te worstelen met een rusteloze afwisseling van licht en donker, van vrede en onrust, van geloof en twijfel, van blijden levensmood en van verslagen moedeloosheid. Hij weet, dat ook andere geloovigen die deining kennen; doch hij heeft den indruk, dat de afwisseling bij niemand zoo rusteloos is, en dat ook de tegenstellingen bij niemand zoo scherp zijn, als bij hem.

Op zijn vragen, wat hij hiervan te denken heeft en wat er de oorzaak van mag zijn, werd hem twee-erlei verklaring gegeven.

De een ziet er tuchting des Heeren in over zonde, die niet beleden en bestreden werd, anderen hoorde hij spreken van beproeving, om het geloof te oefenen en het verlangen naar Gods gemeenschap te vernieuwen.

Zijn vraag is nu, welke van die twee verklaringen de juiste is, of dat misschien in beide waarheid schuilt; en, indien het laatste, hoe ze dan te verzoenen, te vereenigen zijn. Om redenen die ik in ons vorig nummer noemde, kan m'n antwoord niet bedoelen leiding en bestier te geven aan het zieleleven van den inzonder persoonlijk, maar moet ik het geven, geheel in 't algemeen, de toepassing er van op hun eigen geval geheel overlatend aan den vrager en wie het met hem lezen.

En dan begin ik met te zeggen, dat de beide antwoorden die hij vond, elk voor zich, of beter gezegd: naast elkander en saamgenomen, volkomen juist zijn.

„Naast elkaar en saamgenomen”, zeg ik met eenigen nadruk, omdat geen van beide, zonder de andere, het smartelijk verschijnsel in 't zieleleven van den geloovige, waarvan de vraag spreekt, ten volle verklaart.

Want de verberging van Gods aangezicht kan, naar de Schrift, zoowel haar oorzaak hebben in onbeleden en onbestreden zonde, als een beproeving zijn van ons geloof en van onze liefde.

Het Woord spreekt ons van beide.

Dat de Heere de zonde van zijn volk bezoekt met verberging van zijn aangezicht, blijkt b.v. uit zijn bedreiging aan Israël in Deut. 31:17, dat Hij, als het Hem verlaten en zijn verbond vernietigen zal, ook

hen zal verlaten en zijn aangezicht voor hen verbergen. Een bedreiging, die, blijkens het woord des Heeren in Jes. 59:2: „uwe ongerechtigheden maken scheiding tusschen ulieden en tusschen uwen God, en uwe zonden verbergen het aangezicht van ulieden”, in Jes. 1:14—18, Ezech. 39:23 en 29, en tal van andere Schriftuurplaatsen, ook in vervulling ging.

En dat de Heere in verberging van zijn aangezicht, ook bij elk zijner kinderen persoonlijk de zonde bezoekt, zegt ons o.a. de belijdenis van David in Psalm 32:3: „Toen ik zweeg, veranderde mijn geboente, in mijn brullen dan ganschen dag”.

Doch daarnaast leert ons de Schrift, dat geestelijke verlaten niet altijd een tuchting om zonde is, maar dat ze ook als beproeving over ons komen kan.

Voorbeelden daarvan geven ons Psalmen als 13, 42, 69, 102 en 143, en vooral de bittere beproevingen van Job. Heel het boek Job dient immers om ons te toonen, hoe de Heere zich somtijds uit en inwendig aan de zijnen onttrekt, alleen om in de smeltkroes de echtheid van hun geloof te doen blijken, en van welk een onverstand geeft blijk, wie, als Job's vrienden, in alle onttrekking Gods, uitwendig en innerlijk, een tuchting voor zonde zien. Verberging van Gods aangezicht in gemis van zijn gemeenschap, van vrede en van blijdschap in Hem, kan derhalve, in een bepaald geval, ook bij ons, zoowel het één als het ander zijn.

Wat van die beide het is, kan ons alleen bij oprechte en biddende beproeving van ons hart en leven blijken. Zeker een hoogst teeder en moeilijk werk, waarbij het ons niet altijd aanstonds gelukt het antwoord te vinden.

Doch zoo het ons om de waarheid te doen is, en we daarom bij ons zelfonderzoek ons-zelf niet sparen, zal de Heere ons, bij ootmoedig gebed om de leiding zijns Geestes, het licht niet onthouden.

En dan zijn er ook gegevens die ons kunnen helpen het te vinden.

Daartoe behoort dan in de eerste plaats dit, dat onze God, die, naar Ps. 103:11, „zich ontfenkt over degenen die Hem vrezen, gelijk zich een vader ontfenkt over de kinderen; die weet wat maaksel we zijn, en gedachtig is dat we stof zijn”, zich niet aan ons onttrekt om de gewone, dagelijkse zwakheden die elk van zijn kinderen te allen tijde aankleven. Deed Hij het, we zouden nooit het vriendelijk licht van zijn aangezicht zien.

De bange tuchting der verlaten komt alleen over ons om zonden die we met bewustheid bedreven, en waarover we daarna ons niet hartelijk voor den Heere verootmoedigen, maar in onnadenkendheid of met opzet heeleffden. Daarvan is David in Ps. 32 een voorbeeld. Dit geldt met name van gewoonte- en van boezemzonden, waaraan de Heere ons toovoren wel ontlekte, en waartegen we ook wel aanvankelijk gingen strijden, maar zonder dien strijd ernstig en volhardend door te zetten. Door zulke zonden toch wordt de Heere het meest vertoornd, en zijn Geest die in ons woont het meest weerstaan en bedroefd. Dan moet de Heere, die heilig is en heilig blijft, ook in zijn liefdebetoon, ons wel door onttrekking zijner gemeenschap zijn ongenoegen doen ondervinden (1 Joz. 1:5—7), en moet de Heilige Geest ons wel onthouden zijn verzagende werking waardoor we weten Gods kinderen en erfgenamen te zijn (Ef. 4:30 en Rom. 8:14, 16 en 17).

Doch omdat zulke zonden niet buiten ons bewustzijn omgingen en ze onze consciëntie bevestigden, zullen we, bij eerlijke zelfbeproeving, in den regel deze tuchting niet moeilijk als tuchting onderscheiden.

En daarmee houdt dan nog iets anders rechtstreeks verband.

Dit, dat we, als de Heere zich om onzer zonde wil aan ons onttrok, geen toegang met vrijmoedigheid hebben tot zijn troon.

De onbeleden zonde, of de afgod waaraan onze ziel hangt, zal dan in ons bidden als een slagboom voor onze voeten liggen. De bevestigde consciëntie zal ons den mond sluiten. En bij al haar pogen om uit de duisternis weer door te breken tot het licht, zal onze ziel in den nacht van haar ellende teruggeworpen worden.

De Heere heeft dan een twist met ons. En er is dan maar één boodschap die in zijn woord tot ons uitgaat, de boodschap: „Alleenlijk, ken uwe ongerechtigheid, dat gij tegen den Heere uwen God overtrede hebt”.

Bij onttrekking des Heeren die beproeving is voor ons geloof, is dat geheel anders.

Dan is er een goede consciëntie, en daarom geen opkeering in het gebed, ook al mag de verhooring lang op zich laten wachten.

Dan is er vrijmoedigheid tot God in Christus en een hopen en betrouwen op zijn beloften.

Zoo in Psalm 13, waar David wel klagen moet: „Hoelang, Heere, zult Gij uw aangezicht voor mij verbergen?”, maar tegelijk belijdt: „Ik vertrouw op uwe goedertierenheid, mijn hart zal zich verheugen in uw heil, ik zal den Heere zingen, omdat Hij aan mij welgedaan heeft”; in Ps. 42, waar de bangste klachten over het verre zijn van den Heere telkens onderbroken worden door het vertrouwende: „Wat buigt gij u neder, o mijne ziel! en zijt onrustig in mijn? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven voor de verlossingen zijns aangezichts!” En zoo was het ook bij Job, die wel als een van God verlatene kermde, maar onder alles toch roemen bleef: „Ik weet dat mijn verlosser leeft!”

Het komt er bij de zielservaring waaruit de gedane vraag opkwam, derhalve vooral op aan eigen consciëntie, bij 't licht des Woords, nauw te onderzoeken.

Wie dit verzuimt, en de vraag, uit eigen zieleleven, als ik me zoo uitdrukken mag, verlegt in God den Heere, om, met voorbijgaan van zichzelf, in te dringen in Gods bedoelingen, zal in het donker blijven tasten.

M'n vrager poge nu zelf, wat ik uit de Schrift hem voorbeeld toe te passen op zijn geval.

Doch dan moet ik toch ook nog iets anders onder zijn aandacht brengen.

Het is dit, dat we verkeerd zouden doen met elke wisseling van licht en donker in ons zieleleven te